

JOEEP

e-ISSN: 2651-5318
Journal Homepage: <http://dergipark.org.tr/joeep>

Araştırma Makalesi • Research Article

Türkiye’de Gelir Dağılımı ve Çevresel Bozulma Arasındaki İlişki

The Relationship Between Income Distribution and Environmental Degradation in Türkiye

Bengü Kayapalı Aslan^{a,*}

^a Dr., Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, 27310, Gaziantep/Türkiye
ORCID: 0000-0002-9398-8921

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi: 9 Nisan 2025

Düzeltilme tarihi: 3 Haziran 2025

Kabul tarihi: 16 Haziran 2025

Anahtar Kelimeler:

Gelir Dağılımı

Çevresel Bozulma

Ekonomik Büyüme

Türkiye

ARDL

ÖZ

Çevresel bozulma ve gelir eşitsizliği sorunsalı, küresel bir sorun olarak ülkelerin gündeminde yer almaktadır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de 1990-2020 dönemi için gelir dağılımının çevresel bozulma üzerindeki etkisinin belirlenmesidir. Çalışmada gelir dağılımının çevresel bozulma üzerindeki etkileri, ARDL sınır testi yaklaşımı ve Toda-Yamamoto nedensellik yöntemi ile incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular, ekonomik büyümenin kısa dönemde çevre kirliliğini artırırken, gelir dağılımı ve sanayileşmenin çevre üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığını göstermektedir. Uzun dönemdeki bulgular ise ekonomik büyümenin çevre kirliliğini artırırken, gelir eşitsizliğindeki artışın emisyon seviyelerini azalttığını göstermektedir. Bunun yanında çevresel bozulma üzerinde sanayileşmenin anlamlı bir etkisinin olmadığı da tespit edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulardan hareketle sonuç bölümünde, Türkiye’de gelir dağılımı ile çevresel bozulma arasındaki ilişki belirlenerek gelir dağılımında eşitsizliği, çevre sorunlarında çevresel bozulmayı azaltıcı yönde öneriler sunulmaktadır.

ARTICLE INFO

Article history:

Received: April 9, 2023

Received in revised form: June 3, 2023

Accepted: June 16, 2024

Keywords:

Income distribution

Environmental degradation

Economic growth

Türkiye

ARDL

ABSTRACT

Environmental degradation and income inequality are global issues that are on the agenda of countries around the world. The aim of this study is to determine the effect of income distribution on environmental degradation in Turkey between 1990 and 2020. The effects of income distribution on environmental degradation were examined using the ARDL bounds test approach and the Toda-Yamamoto causality method. The findings of the study show that economic growth increases environmental pollution in the short term, while income distribution and industrialization do not have a statistically significant effect on the environment. The long-term findings show that economic growth increases environmental pollution, while an increase in income inequality reduces emission levels. Additionally, it was found that industrialization has no significant effect on environmental degradation. Based on the findings of the study, the conclusion section identifies the relationship between income distribution and environmental degradation in Turkey and presents recommendations to reduce income inequality and mitigate environmental degradation.

1. Giriş

Gelir dağılımı tarihsel süreç içerisinde hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için belirleyici sorunlardan birisini oluşturmaktadır. Bu sorun gelirin ortaya çıktığı ilk zamanlardan beri önemli bir tartışma konusunu oluştursa da gelir dağılımı sorunu günümüzde de önemini korumaktadır. Bir toplumu bir arada tutan dinamikler arasında yer alan

adalet kavramı, gelir içerisinde de önemli bir yere sahiptir (Destek, vd., 2017, s.153-154). Dolayısıyla bir ülkedeki yönetim süreçlerinin tamamında olduğu gibi gelirin dağılımı noktasındaki adaletin tesisi, toplumsal refahın ve huzurun sağlanmasında etkili olmaktadır. Bu yapının tesisi ve korunması için hükümetlerin gelir dağılımındaki eşitsizliğin azaltılması ancak o ülkenin başvuracağı araçlar, üretilecek

* Sorumlu yazar/Corresponding author.

e-posta: bkayapali@gantep.edu.tr

politikalar ve atılan adımlardaki etkinliğin sağlanmasıyla mümkün olmaktadır.

Gelir dağılımındaki eşitsizlikler ekonomik gelişmeyle ilişkili olarak özellikle az gelişmiş ülkelerde farklı bir seyir göstermektedir. Gelirin bölüşümündeki eşitsizliğin beraberinde getirdiği sosyal ve politik çıktılar, toplumun refahının sağlanmasına da olumsuz şekilde yansımaktadır. Gelirin elde edilmesi, bölüşümü ve ekonomik gelişme kadar gelirin elde edildiği ve bölüşümün yapıldığı çevrenin de dikkate alınması gereklidir. Nitekim küresel ekonomi ekonomik büyümeyi elde etmede belirli bir seviyeye gelse de refahın eşit bir şekilde paylaşılmasını ve çevresel olarak sürdürülebilir olmasını sağlamada başarısız olduğu görülmektedir (Sachs, 2014). Buna bağlı olarak ülkeler gelir dağılımı eşitsizliğinin azaltılması ve çevrenin korunması yönünde politikalar geliştirme çabası içerisinde. Gelir dağılımı ve çevre arasındaki bu ilişkinin sahip olduğu çıktılar, birçok bilim ve disiplinin araştırma konusunu oluşturmaktadır. Literatürde gelir dağılımı ile çevre arasındaki ilişkiyi inceleyen birçok çalışma yer almaktadır (Magnani, 2000; Ozturk, vd., 2021; Hassan, vd., 2022; Wang, vd., 2023; Uzar, 2024). Farklı değişkenler, farklı yöntemler ve farklı ülke/ülke grubunda ele alınan çalışmalar, gelir dağılımı ile çevre arasındaki ilişkinin belirlenmesinde etkili olmuştur. Gelir dağılımı ile çevresel göstergeler arasındaki ilişkinin çeşitli bağlamlarda ele alınmaya devam etmesi, bu ilişkinin yalnızca teorik düzeyde değil, aynı zamanda politika yapım süreçleri açısından da kritik bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Gelişmişlik seviyesine bağlı kalmaksızın ülkelerin çeşitli politikalar üretmek için çözüm aramakta olduğu gelir dağılımı aynı zamanda küresel bir sorun olarak ülkelerin gündeminde yer almaktadır (İsagiller, 2007, s.83-84).

Son yıllarda Türkiye'nin yanı sıra Dünya genelinde de ekonomik eşitsizlikteki belirgin artış, daha fazla görünür hale gelmiştir. Gelir eşitsizliğindeki bu artışa rağmen politikacılar, karar vericiler, basın ve çalışma alanı ekonomi olan meslek sahipleri, bu konuya yeteri düzeyde odaklanmamışlardır (Hahnel, 2017, s.1). Sosyal adalet, fırsat eşitliği, vb. başta olmak üzere toplumda eşitliği sağlayıcı normlar arasında yer alan konuların aksine gelir dağılımı üzerine politikaların geliştirilmesi gerektiği önemli bir konuyu ifade etmektedir. Buna bağlı olarak gelir dağılımı ile çevresel bozulma arasındaki ilişkinin araştırılması, bu çalışmanın odağını oluşturmaktadır. Türkiye'deki gelir dağılımı ile çevresel bozulma arasındaki ilişkinin irdelendiği bu çalışma 1990 ile 2020 yılları arasında kapsamaktadır. Bu çalışmada zaman serisi analiz yöntemi kullanılarak gelir eşitsizliği (Gini katsayısı), reel millî gelir ve sanayileşmenin karbon emisyonları üzerindeki etkileri incelenmektedir. Çalışmada elde edilen ampirik bulgular kısa ve uzun dönemde olarak ele alınmaktadır. Türkiye özelinde ele alınan bu çalışmada gelir eşitsizliği ile çevresel bozulmanın zaman serisi analiz yöntemi kullanılarak irdelenmesi, öncelikle bu iki kavram arasındaki ilişkinin bilimsel bir temel kazanmasına katkı sağlamaktadır. Literatürde yer alan diğer çalışmalardan farklı olarak

kullanılan verilerin güncel veriler olmasının yanında nedensellik testinin bulgularının çalışmanın bulgularını destekleyici yönde olması, bulguların yorumlanmasına ve öneriler sunulmasına altyapı oluşturmaktadır.

2. Kavramsal Çerçeve: Çevresel Bozulma ve Gelir Dağılımı Kavramı

Bu başlık altında çalışmanın kavramsal çerçevesinin oluşturulması amaçlanmıştır. Buna bağlı olarak çalışmanın konusuyla ilişkili olarak öncelikle çevresel bozulma ve gelir dağılımı kavramları incelenmektedir. Bu kavramlara yer verildikten sonra çevresel bozulma ile gelir dağılımı arasındaki ilişkiye değinilmiştir.

2.1. Çevresel Bozulma

Dünya nüfusunun artması, ülkelerin büyüme hedefleri, sanayileşme, enerji ihtiyacının artması, doğal kaynakların azalması, bilinçsiz tüketimler, tarımda kimyasal içerikli ilaçların oluşturduğu tahribat, ormansızlaşma vb. birçok etmen çevre üzerinde bir baskının oluşmasına neden olmaktadır. Canlı ve cansız varlıkların ortak yaşamı paylaşmakta olduğu bir yaşam alanı olarak çevre, üzerinde oluşan bu baskıya bağlı olarak birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Çevre sorunları olarak kavramsallaştırılan bu durum, çevresel bozulma ile açıklanmaktadır. Doğal çevrenin tehlikeye atıldığı, çevre sağlığının azaldığı, biyolojik çeşitliliğinin risk altında olduğu ve iklim değişikliğinin etkilerinin belirginleştiği bu süreç, çevresel bozulmaya işaret etmektedir. Bu durumun ortaya çıkmasında doğal ya da beşerî kökenli olup olmadığına bakmaksızın öncelikle asit yağmuru, kuraklık, küresel ısınma, pestisitlerin ekolojik etkileri, çevre kirliliği gibi birçok etmenin neden olduğu olumsuz etkilerin uluslararası bir boyutta bir endişe oluşturduğunu ifade etmek gerekir (European Union Civil Protection Knowledge Network, 2023). Çevre için özellikle onarımı mümkün olmayan durumlarda daha büyük bir tehdidi oluşturan çevresel bozulmanın önlenmesi ve olası etkilerinin azaltılması için yerel, ulusal ve uluslararası ölçekteki birçok kuruluş mücadele etmektedir. Çevresel bozulmanın etkileri insanlığın tamamına yansıdığından ve çevrenin birçok bilim dalının araştırma konusu olduğundan çevresel bozulmaya ilişkin farklı birçok tanım yer almaktadır. Bir başka ifadeyle çevresel bozulma, çevredeki tüm istenmeyen değişiklikleri içeren çok boyutlu bir kavramı ifade etmektedir. Ekolojik ayak izi, ormansızlaşma, ekosistemlere verilen zarar, bazı türlerin yok olması, doğal kaynakların tükenmesi, atık miktarının artması, toprak, su ve havadaki kirlenmeler ve kalite kayıpları çevresel bozulmanın en yaygın örnekleri oluşturan ve çevredeki tüm istenmeyen değişimler olarak sıralanmaktadır. Bu bağlamda çevresel bozulma kavramının birçok boyuta sahip olduğu için bir ülkenin çevresel bozulmasını değerlendirmek için kavramın çok boyutlu yapısıyla ilişkili çeşitli bileşenlerle olan karşılıklı bağımlılıkları göz önünde bulundurmak gerekmektedir (Koengkan, vd., 2023). Çevresel bozulmanın sahip olduğu çok boyutlu yapı içerisinde gelir dağılımı, önemli

kavramlardan birisini oluşturmaktadır.

2.2. Gelir Dağılımı

Gelir dağılımı kavramı, genel anlamıyla gelirin bölüşümünü konu almaktadır. Gelir, insanların günlük yaşamlarını devam ettirmeleri noktasındaki gereksinimlerini karşılama ve belirleyici konumdadır. Bu sebeple insanların bir arada yaşamalarındaki belirli motivasyonlardan birisi olan gelir olgusu, öncelikle tanımlanması gereken temel bir kavramdır. Gelir, iktisat bilimi içerisinde iki farklı bakış açısıyla tanımlanmaktadır. Bunlardan ilki gelirin servet ve insanlardan gelen bir hizmet akışı olarak tanımlandığı diğeri ise geliri mal ve hizmetlerin akışını, yani servetin kendisini olarak ifade edildiği yaklaşımdır (Hewett, 1925, s.239). Bu yaklaşımın dışında bir akım kavram olarak gelir, servetten farklıdır ve belirli bir dönem içerisinde bir kişiye, gruba, şirkete veya tüm ekonomiye yönelik para, mal veya hizmeti ifade etmektedir (Karataş, 2019, s.55; Seyidoğlu, 1992, s.293). Gelirin bölüşümü, gelir düzeyinin kendisi kadar önemli bir konudur. Gelirin ortaya çıkmasında itibaren bu gelirin nasıl dağıtılacağına yönelik yaklaşımlar, iktisat bilimi içinde sosyal, ekonomik, siyasi boyutuyla güncelliğini korumaktadır. Gelir dağılımı, sahip olduğu boyutlara bağlı olarak iktisat bilimi başta olmak üzere birçok bilim ve disiplinin ortak bir çalışma alanıdır. Aynı zamanda gelir dağılımı, bir ülkenin gelişmişliğine ilişkin makroekonomik bir gösterge konumundadır. Bu yönüyle genel anlamıyla gelirin, geliri meydana getirenler arasında eşit ve adil bir şekilde bölüşümünü konu alan gelir dağılımı, geliri daha fazla geliri olanlardan daha az geliri olanlara ne ölçüde yeniden dağıtması gerektiği sorusuna yanıt aramaktadır (Levy, 2018). Gelir dağılımı, iktisat bilimi perspektifinde bir ülkedeki millî gelirin, geliri meydana getiren gelir grupları arasındaki bölüşümünü konu alır. Bir başka ifadeyle gelir dağılımı, “bir ülkede belirli bir süre içinde üretilen ulusal hasıla veya gelirin bireyler, gruplar veya üretim öğeleri arasında dağılımı” olarak ifade edilmektedir (Aktan ve Vural, 2002, s.20).

2.3. Çevresel Bozulma ve Gelir Dağılımı Arasındaki İlişki

Çevresel bozulma ile gelir dağılımı arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalar, literatürde gelir dağılımının çevresel bozulmayı artırdığı yönde bulgular içerdiği gibi gelir dağılımının çevresel bozulmayı azalttığı yönünde de bulgular barındırmaktadır (Khan, vd., 2021; Pata, vd., 2022; Ullah ve Ali, 2024; Ganda ve Ruza, 2025). Bu durumun ortaya çıkmasında doğal kaynakların kullanımı, ekonomik büyümenin çevreye olan etkisi, büyüme kısılacında çevre yönetimi ve politikaları, doğal kaynaklara erişim ve çevre sorunlarından etkilenmede eşitlik/eşitsizlik sorunu, sürdürülebilir kalkınma prensiplerine yönelik tutum gibi birçok faktör etkileyici konumda yer almaktadır. Bu faktörler;

*Yüksek gelirli ülkeler, enerji yoğun şekilde kaynak

tüketme eğilimindeyken düşük gelirli ülkeler, temel ihtiyaçların karşılanması için kaynak kullanma eğilimindedirler.

*Gelir eşitliğinin fazla olduğu ülkelerde kaynaklara erişimin eşitsiz şekilde olmasından ötürü kaynaklar sürdürülebilir şekilde kullanılamamaktadır.

*Yüksek gelirli ülkeler, enerji ihtiyaçlarını karşılarken fosil yakıt kullanımına karşı daha çevreci politikalar benimserken, düşük gelirli ülkeler ise çevre sorunlarıyla mücadelede yeterli sorumluluğu üstlenememektedir,

*Görece düşük gelirli ülkelerin, hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği ve zehirli atıklar gibi çevresel risklere daha fazla maruz kalmalarına bağlı olarak çevre sorunlarından daha fazla etkilenmekte ve doğal kaynaklara erişimde dezavantajlı durumdadırlar.

*Düşük gelirli ülkeler, yüksek gelirli ülkelere kıyasla teknoloji ve çevre yatırımlarına finansal kaynak ayırma noktasında yeterli ekonomik güce sahip değildirler. Bu sebeple düşük gelirli ülkeler, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine erişimde zorluk yaşamaktadır. Yukarıda sayılı olan etmenler, gelir dağılımı ile çevre arasındaki ilişkinin dinamiklerini çok boyutlu olarak açıklamaktadır.

Literatürde gelir dağılımı ile çevresel bozulma arasındaki ilişkiyi konu alan çalışmalar incelendiğinde Türkiye’de gelir eşitsizliği ile çevresel bozulma arasındaki ilişkinin çeşitli karmaşık ve çok yönlü olduğu görülmektedir. Çalışmalarda elde edilen bulgular, bazı çalışmalarda gelir eşitsizliğinin artmasının karbon emisyonlarının yükselmesiyle ilişkili olduğunu gösterirken, diğerleri uzun dönemde karbon emisyonunda tersine bir azalma olduğunu ortaya koymaktadır. Erkişi (2024), çalışmada Gini katsayısı ile ölçülen gelir eşitsizliğinin karbon emisyonlarının azalmasıyla ilişkili olduğu sonucuna ulaşırken, Öztürk vd. (2021), olumlu ve olumsuz gelir eşitsizliği şoklarının Türkiye’de karbon emisyonlarını artırdığını ortaya koyarak, gelir eşitsizliği ile çevresel bozulma arasında önemli bir ilişki olduğunu ve uzun vadede asimetric etkiler gözlemlendiği sonucunu ortaya koymaktadır. Bunun yanında Destek (2019), çalışmada Türkiye’de gelir eşitsizliğindeki artışın, kısa dönemde çevre kalitesini bozarken, uzun dönemde çevre kirliliğini azaltmakta olduğunu saptamıştır. Bu çalışma aynı zamanda gelir dağılımı ile çevre bozulması arasındaki karmaşık ilişkiyi de ortaya çıkarmaktadır. Buna benzer şekilde Demir vd. (2019) çalışmalarında, Türkiye’de gelir eşitsizliği ile çevresel bozulma arasındaki ilişkiyi, Çevresel Kuznets Eğrisi çerçevesi içinde inceleyerek, gelir eşitsizliğinin hem kısa hem de uzun vadede çevre kalitesini ve CO2 emisyonlarını önemli ölçüde etkileyebileceğini ortaya koymaktadır.

3. Yöntem

Bu çalışmada, Türkiye’de 1990-2020 dönemleri arasında gelir eşitsizliği, ekonomik büyüme ve endüstrileşmenin çevresel bozulma üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın ekonometrik

yönteminde öncelikle değişkenlerin durağanlık sınaması yapılmıştır. Durağanlık sınaması için ADF (Augmented Dickey-Fuller) birim kök testinden faydalanılmıştır. Elde edilen birim kök testi sonucunda değişkenler arasında kısa ve uzun dönemli ilişkilerin ortaya konulması amacıyla eşbütünleşme testi yapılmıştır. Tüm değişkenlerin fark değerlerinde durağan olması neticesinde ARDL (Autoregressive Distributed Lag Yöntemi) sınır testi uygulanmıştır. Değişkenler arasında nedensellik ilişkisinin tespiti için Toda-Yamamoto nedensellik testi uygulanmıştır.

3.1. Veri Seti ve Model

1990-2020 yılları arasında Türkiye’de çevresel bozulma üzerinde, gelir eşitsizliği, ekonomik büyüme ve endüstrileşmenin etkilerinin incelenmesini amaçlayan ve Shahbaz, vd. (2014) çalışması referans alınarak çalışmada kurulan modele ilişkin temel denklem aşağıdaki gibidir:

$$CO_2 = \beta_0 + \beta_1 GINI_t + \beta_2 GDP_t + \beta_3 IND_t + \epsilon_t$$

temel denklemden yer alan bağımlı değişken; CO₂ (carbon emissions) çevresel bozulmayı bağımsız değişkenlerden; GINI gelir eşitsizliği, GDP (Gross Domestic Product Per Capita) kişi başına düşen milli geliri, IND (Industrialization) endüstrileşmeyi ifade etmektedir. Modelde yer alan Gini değişkenini temsil eden Gini katsayısı verileri, Solt (2020) tarafından yayınlanan Standartlaştırılmış Dünya Gelir Eşitsizliği Veritabanı (SWIID-Standardized World Income Inequality Database)’ndan; bağımsız değişkenlerin tümüne ait veriler ise Dünya Bankası’na ait veri tabanından alınmıştır (World Bank, 2025).

Tablo 1: Ampirik Modelde Yer Alan Değişkenler

Değişkenler	Değişkenin Kısaltması	Veri Tabanı
Carbon emissions (Karbon Emisyonu)	CO ₂	World Bank
Income Inequality (Gelir Eşitsizliği)	GINI	SWIID-Standardized World Income Inequality Database
Gross Domestic Product Per Capita (Kişi Başına Düşen Milli Gelir)	GDP	World Bank
Industrialization (Sanayileşme)	IND	World Bank

Kaynak: Solt, 2020; World Bank, 2025

3.2. Birim Kök Testi Sonuçları

Gelir dağılımı, ekonomik büyüme ve endüstrileşmenin çevresel bozulma üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla oluşturulan modele ilişkin değişkenlerin durağanlık sınaması için ADF (Augmented Dickey-Fuller) ve Phillips-Perron (PP) birim kök testleri yapılmıştır (Dickey ve Fuller, 1981; Phillips ve Perron, 1988). Yapılan birim kök testlerine

ilişkin sonuçlar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 2: ADF Birim Kök Testi Sonuçları

Değişkenler	Düzye Değerleri I(0)	Fark Değerleri I(1)
CO ₂	0.7969	0.0000***
GINI	0.3359	0.0001***
GDP	0.9608	0.0001***
IND	0.4645	0.0006**

Not: *, ** ve *** sırasıyla %10, %5 ve %1 düzeyinde istatistiki olarak anlamlılığı ifade etmektedir.

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3: PP Birim Kök Testi Sonuçları

Değişkenler	Düzye Değerleri I(0)	Fark Değerleri I(1)
CO ₂	0.8217	0.0000***
GINI	0.2188	0.0000***
GDP	0.9721	0.0001***
IND	0.4541	0.0006**

Not: *, ** ve *** sırasıyla %10, %5 ve %1 düzeyinde istatistiki olarak anlamlılığı ifade etmektedir.

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

ADF ve PP birim kök testi sonuçlarına göre çevresel bozulmayı temsil eden CO₂ bağımlı değişkeni, çevresel bozulma üzerindeki etkisi olduğu düşünülen ve bağımsız değişken olarak modele dahil edilen gelir eşitsizliğini temsil eden GINI, ekonomik büyümeyi temsil eden GDP ve sanayileşmeyi temsil eden IND değişkenleri düzey değerlerinde birim kök içerdiği yani durağan olmadığı ancak fark değerlerinde durağan olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Birim kök testleri sonucundan hareketle ARDL (Autoregressive Distributed Lag Yöntemi) sınır testi uygulanmıştır.

4. Bulgular

4.1. ARDL Sınır Testi

Tek bir ülkeye ait verilerin incelendiği zaman serisi analizinde eşbütünleşme yöntemi kullanılacağı zaman değişkenlerin durağanlık durumlarının belirlenmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda değişkenlerin tümünün fark düzeyinde durağan olması, ARDL sınır testinin uygulanmasına imkân tanımaktadır (Pesaran vd., 2001).

Tablo 4: ARDL Sınır Testi Sonuçları

Model	Uygun Gecikme Uzunluğu	F-istatistiği
CO ₂ =f(GINI,GDP,I ND)	(2,1,2,0)	2.614406
Kritik Değerler	Düzye Değerleri I(0)	Fark Değerleri I(1)
%10	2.37	3.2
%5	2.79	3.67
%2.5	3.15	4.08
%1	3.65	4.66

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 4’te değişkenler arasında eşbütünleşme ilişkisinin

tespiti için ARDL sınır testi yapılmıştır. Kurulan modelde temel hipotez olan H_0 hipotezi eşbütünleşme ilişkisi yoktur şeklinde kurulmuştur. Hesaplanan F istatistiği değeri 2.6114406 olup, $I(0)$ ve $I(1)$ kritik değerleri arasındadır. Tablo.4 hata düzelme katsayısı (CointEq(-1)) -0.870025 ve prob değeri 0.0007 olduğundan %10 anlamlılık düzeyinde eşbütünleşme ilişkisi vardır ve temel hipotez olan H_0 hipotezi reddedilir. Bir başka ifade ile değişkenler arasında %10 anlamlılık düzeyinde uzun dönemli bir ilişki vardır.

Tablo 5: Katsayı Sonuçları

Değişkenler	Katsayı	Std.Sap ma	t- istatistiği	Olasılık Değeri
D(CO ₂ (-1))	0.364584	0.196082	1.859347	0.0778
D(GINI)	-0.145914	0.296761	-0.491689	0.6283
D(GDP)	0.540455	0.132646	4.074418	0.0006
D(GDP(-1))	-0.448321	0.201559	-2.224269	0.0378
D(IND)	-0.135087	0.149953	-0.900864	0.3784
CointEq(-1)	-0.870025	0.217955	-3.991755	0.0007
Değişkenler	Katsayı	Std.Sap ma	t- istatistiği	Olasılık Değeri
GINI	-1.118220	0.559080	-2.000108	0.0593
GDP	0.659273	0.049245	13.387529	0.0000
IND	-0.131667	0.107741	-1.222079	0.2359

Not: *, ** ve *** sırasıyla %10, %5 ve %1 düzeyinde istatistiki olarak anlamlılığı ifade etmektedir.

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Değişkenler arasında kısa ve uzun dönemli ilişkilerin sonuçları incelendiğinde kısa dönemde çevresel bozulma önceki dönemin etkisinde kalarak artıyor. Kısa dönemde bağımsız değişkenlerden ekonomik büyüme çevresel bozulmayı arttırıyor ve bu etki istatistiki olarak anlamlıdır. Uzun dönem sonuçları incelendiğinde gelir eşitsizliğinde meydana gelen bir birimlik artışın çevresel bozulma üzerinde istatistiki olarak anlamlı ve azaltıcı etkiye sahip olduğu, ekonomik büyüme meydana gelen bir birimlik artışın ise çevresel bozulma üzerinde istatistiki olarak anlamlı ve arttırıcı bir etkiye sahip olduğu ve son olarak endüstrileşmenin uzun dönemde istatistiki olarak anlamlı bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Analiz sonucuna göre hata düzeltme katsayısı (CointEq(-1)) -0.870025 ve prob değeri 0.0007 olup istatistiki olarak anlamlıdır. Sonuç modelin doğru çalıştığına ve şokların etkisinin 1 dönem sonra ortadan kalkacağını ifade etmektedir.

4.2. Varsayım Testi Sonuçları

Tablo 6: Varsayım Testi Sonuçları

Tanısal Testler	F-istatistiği	Olasılık Değeri
LM Test	2.556175	0.1054
ARCH	0.008657	0.9266
Jargue-Bera	1.287664	0.525276
RAMSEY RESET	1.526746	0.1433
CUSUM	İSTİKRARLI	
CUSUMQ	İSTİKRARLI	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kurulan ampirik modelin güvenilirliğinin sınanması için

yapılan varsayım testleri sonucunda modelin doğru fonksiyonel forma göre oluşturulduğu sonucu elde edilmektedir. Elde edilen sonuçlara ilişkin şu şekildedir:

*Hata terimi normal dağılıma sahiptir.

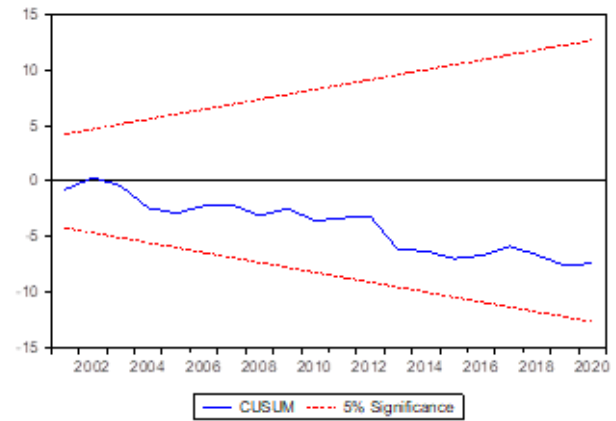
*Modelde değişen varyans problemi yoktur.

*Modelde otokorelasyon sorunu yoktur.

*Model pesifikasyon hatası içermemektedir.

4.3. Cusum ve Cusumq Testleri

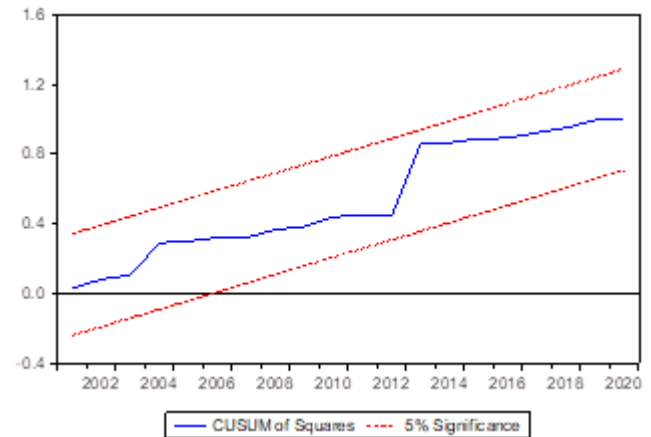
Grafik 1: Cusum Katsayı İstikrar Testi Sonuçları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 1'de kesikli çizgiler %95 güven sınırlarını ifade etmektedir. CUSUM grafiği incelendiğinde parametre tahmini %95 güven sınırlarında olduğundan parametre tahmin istikrar koşulu sağlanmıştır.

Grafik 2: Cusumq Katsayı İstikrar Testi Sonuçları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 2'de CUSUM of Squares grafiği incelendiğinde parametre tahmini %95 güven sınırlarında olduğundan parametre tahmin istikrar koşulu sağlanmıştır.

4.4. Toda-Yamamoto Nedensellik Testi

Tablo 6: Toda-Yamamoto Nedensellik Testi Sonuçları

Değişkenler	İstatistik Değeri	Olasılık Değeri	Sonuç
GDP→CO ₂	14.48017	0.0007	Nedensellik vardır.
GINI→CO ₂	9.505456	0.0086	Nedensellik vardır.
GINI→GDP	5.661831	0.0590	Nedensellik vardır.
IND→GINI	8.034683	0.0180	Nedensellik vardır.

Not: *, ** ve *** sırasıyla %10, %5 ve %1 düzeyinde istatistiki olarak anlamlılığı ifade etmektedir.

Not 2: Temelde VAR analizine dayanan Toda-Yamamoto nedensellik testi, farklı düzey değerlerinde durağan olan değişkenler arasındaki nedenselliğin tespiti için uygulanmaktadır (Toda ve Yamamoto, 1995).

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Toda-Yamamoto nedensellik testine ilişkin sonuçlar Tablo 6'da gösterilmektedir. Buna göre ekonomik büyümeden çevresel bozulmaya, gelir eşitsizliğinden çevresel bozulmaya ve ekonomik büyümeye son olarak da endüstrileşmeden gelir eşitsizliğine doğru istatistiki olarak anlamlı nedensellik ilişkisinin olduğu görülmektedir.

5. Sonuç ve Öneriler

Dünya'da artan nüfus, iklim değişikliğinin belirginleşen etkileri ve çevre sorunları, çevresel bozulmayı daha zor ve karmaşık bir hale getirmiştir. Çevresel bozulmanın neden olduğu bu durumun çıktıları kimi zaman kısa kimi zaman uzun vadede çevre kirliliğine bağlı olarak olumsuz etkilere yol açmaktadır. Özellikle doğal kaynakların azalmakta olduğu günümüzde yer küredeki ısınmaya neden olan sera gazı emisyonları, toprak yapısının bozulmasıyla artan çölleşme, endüstriyel ve kimyasal atıkların neden olduğu su kirliliği, ekosistemin zarar görmesiyle bazı canlı türlerinin yok olması gibi birçok sorun küresel ölçekte ülkelerin mücadele ettiği ve önleyici politikalar geliştirdiği bir alandır. Çevresel bozulmayı meydana getiren birçok faktör vardır. Bu faktörlerin başında sürdürülebilir olmayan büyüme, nüfus artışı, kaynakların azalması karşısında azalmayan tüketim eğilimi vb. gelmektedir. Buna bağlı olarak bu çalışma çevresel bozulma üzerinde gelir dağılımının etkilerini konu araştırmaktadır. Çevresel bozulma ile gelir dağılımı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalarda iki kavramın birbirini iki yönlü olarak etkilediği görülmüştür. Çevrenin ve ekonominin her ülke için ayrı ayrı önem taşıdığı günümüz konjktüründe gelir elde edilirken çevrenin, çevre korunurken de gelirin önceliğini yitirmediği sürdürülebilir bir yaklaşım benimsenmelidir. Çevresel bozulmanın ve gelir dağılımı eşitsizliğinin sosyoekonomik boyutu göz önünde bulundurulduğunda bu kavramların toplum, ekonomi, çevre başta olmak üzere birçok alanı etkilediği görülmüştür.

Gelir dağılımı, iktisat başta olmak üzere birçok bilim ve disiplinin ortak bir çalışma alanıdır. Bu kavramın iktisat bilimi içerisinde bir ülkenin ekonomik gelişmişliğinin göstergesi olmasının yanında eşitlik ve adalet gibi toplumsal

bir boyutu vardır. Bir toplumda güvenlik, barış, huzur ve refahın tesisinde önemli bir yeri olan gelir dağılımının ekonomik bir gösterge olarak yer alması, ülkelerin kalkınma süreçlerinden bu kavramı göz ardı etmemelerini gerektirir. Benzer şekilde gelir dağılımı da sanayileşme, ihracat, yatırımlar vb. dinamiklere sahip büyüme modellerini içerirken çevreyi ihmal eden bir durumda olmamalıdır. Bu sebeple gelir dağılımı ile çevre arasındaki ilişkinin incelenmesi önemli olmuştur. Gelir eşitsizliğinde son dönemde yaşanan artış yalnızca Türkiye'nin değil, diğer ülkelerin de son dönemde ajandasında yer alan önemli bir konuyu oluşturmıştır. Gelir eşitsizliğinde yaşanan artış karşısında karar vericiler, gelir dağılımıyla mücadeleye yönelik politikalar geliştirme eğilimi içerişe girmişlerdir. Çünkü gelir dağılımı, özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin sürdürülebilir kalkınma noktasında etkili adımlar atabilmesi için üzerine politikaların geliştirilmesi gerektiği önemli bir konuyu ifade etmektedir.

Türkiye'de 1990-2020 dönemleri arasında gelir eşitsizliği ile çevresel bozulma arasındaki ilişkinin gelir dağılımı, ekonomik büyüme ve endüstrileşmenin çevresel bozulma değişkenleriyle irdelendiği bu çalışmada elde edilen ampirik bulgular kısa ve uzun dönemli olarak ele alınmaktadır. Çalışmada elde edilen bulgular, kısa dönemde ekonomik büyümenin çevre kirliliğini artırırken, gelir dağılımı ve sanayileşmenin çevre üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığını göstermektedir. Çalışmada elde edilen uzun dönemdeki bulgular, ekonomik büyümenin çevre kirliliğini artırırken, gelir eşitsizliğindeki artışın emisyon seviyelerini azalttığını göstermektedir. Çalışmada ayrıca sanayileşmenin çevresel bozulma üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı da tespit edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirildiğinde kısa dönemde çevresel bozulma üzerinde ekonomik büyümenin, ekonomik büyümenin bir önceki dönemi ve çevresel bozulmanın bir önceki dönemi arasında bir ilişki saptanmıştır. Ekonomik büyümenin çevresel bozulmayı arttırmasında Türkiye'de büyüme ile enerji tüketiminin ve sanayi faaliyetlerinin etkisinden söz edilebilir. Bir başka ifade ile enerji tüketimi ve sanayi faaliyetlerinin olumsuz çevresel etkilere neden olduğu söylenebilir. Bu açıdan değerlendirildiğinde Türkiye'nin çevresel bozulmayı önleyici sürdürülebilir büyüme politikaları geliştirmesi gerekmektedir. Ekonomik büyümenin önceki döneminin çevresel bozulmayı azalttığı görülmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasında çevresel bozulmanın önlenmesi amacıyla geliştirilen çevre dostu uygulamaların hayata geçirilmesinin etkisi pay sahibi olabilmektedir. Çalışmada elde edilen uzun dönemdeki sonuçlar, gelir eşitsizliği arttıkça çevresel bozulmanın azaldığını göstermektedir. Bu sonuç beklenenin aksine bir durum gibi görünse de Türkiye ekonomisi için değerlendirildiğinde farklı gelir düzeyindeki gruplar açısından anlamlı sonuçlar içerebilmektedir. Şöyle ki düşük gelirli gruplar açısından değerlendirildiğinde gelir dağılımında eşitsizliğin artması sonucunda bireylerin enerji tüketimlerinde azalma meydana gelebilir. Örneğin araç kullanım sayısında azalma gibi sonuçların yaşanması çevre

kirliliğini azaltacaktır. Yüksek gelirli gruplar açısından değerlendirildiğinde ise bu bireylerin çevreci tüketim alışkanlıkları geliştirmesi, enerji tüketiminin azaltılması sonucunda çevresel bozulmanın azalmasına söz konusu olabilmektedir. Nitekim elektrikli araçların kullanılması, yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmeleri yüksek gelirli grupların çevresel hassasiyetlerinin yüksek olmasına ve beraberinde çevresel bozulmanın azalmasına neden olabilir. Çalışmada elde edilen bir diğer bulgu, uzun dönemde ekonomik büyümenin ve çevresel bozulma üzerinde arasında artırıcı yönlü bir etkisi olduğudur. Bu sonuç Türkiye ekonomisi açısından değerlendirildiğinde kentleşme ve alt yapı yatırımlarının yıllar içerisinde artması ve bu doğrultuda geliştirilen projelerin çevreye verdikleri zararın giderek artmakta olduğu tespitiyle açıklanabilir. Bununla birlikte enerji üretiminde yenilenebilir enerji kaynakları yerine fosil kaynakların kullanılması da çevresel bozulmanın artmasına yol açmaktadır. Çalışmada elde edilen bulgular Erkişi (2024) ve Destek (2019)' un çalışmalarıyla benzer sonuçlar taşırken; Öztürk, vd. (2021)'in çalışmalarından farklı sonuçlara sahiptir. Çalışmada elde edilen bulgulardan yola çıkarak Türkiye'de çevresel bozulmanın önlenmesinde;

Yenilenebilir enerji kaynaklarının ön planda tutulacağı yatırım projelerinin geliştirilmesi ve desteklenmesi,

Sanayi üretiminde çevreci teknolojilere öncelik verilmesi ve sürdürülebilir büyüme modellerinin geliştirilmesi,

Düşük gelirli gruplara yönelik istihdamı ve çevreyi birlikte düşünerek yeşil istihdamı geliştirici ve yeşil sosyal politikaları destekleyici adımların atılması,

Çevresel anlamda risk altındaki bölgeler için kirlüten öder ilkesi doğrultusunda vergi uygulamaları ve çevresel eşitsizliği azaltıcı sosyal fonlar içeren reformların uygulanması,

Düşük gelirli gruplar başta olmak üzere çevre bilincini artırıcı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve yaygınlaştırılması,

Bölgeler arasındaki eşitsizliği azaltıcı uygulamaların hayata geçirilmesi ve kırsalda çevreye zarar vermeden kalkınmayı sağlayıcı uygulamaların desteklenmesi politika önerisi olarak sunulabilir.

Kaynakça

- Aktan, C. C., & Vural, İ. Y. (2002). *Gelir dağılımında adalet (siz)lik ve gelir eşit(siz)liği: Terminoloji, temel kavramlar ve ölçüm yöntemleri, yoksullukla mücadele stratejileri*. Ankara: Hak-İş Konfederasyonu Yayınları.
- Che, C., Li, S., Yin, Q., Li, Q., Geng, X., & Zheng, H. (2023). Does income inequality have a heterogeneous effect on carbon emissions between developed and developing countries? Evidence from simultaneous quantile regression. *Frontiers in Environmental Science*, 11.
- Demir, C., Cergibozan, R., & Gök, A. (2019). Income

inequality and CO2 emissions: Empirical evidence from Turkey. *Energy & Environment*, 30(3), 444–461. <https://doi.org/10.1177/0958305X18793109>

- Destek, M. A. (2019). Türkiye'de gelir dağılımının çevre kirliliği üzerindeki etkileri üzerine bir inceleme. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 18(4), 1477–1488. <https://doi.org/10.21547/JSS.556006>
- Destek, M. A., Okumuş, İ., & Manga, M. (2017). Türkiye'de finansal gelişim ve gelir dağılımı ilişkisi: Finansal Kuznets eğrisi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 18(2), 153–165.
- Dickey, D. A., & Fuller, W. A. (1981). Likelihood ratio statistics for autoregressive time series with a unit root. *Econometrica*, 49(4), 1057–1072. <https://doi.org/10.2307/1912517>
- Erkişi, K. (2024). Income inequality and CO2 emissions nexus: A long-run analysis for Turkey. *Economics and Policy of Energy and the Environment*, 1, 171–191. <https://doi.org/10.3280/efe2024-001010>
- European Union Civil Protection Knowledge Network. (2023). *Environmental degradation*. <https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu/eu-overview-risks/risk-drivers/environmental-degradation>
- Ganda, F., & Ruza, C. (2025). Unveiling the non-linear dynamics: Quantile regression of financial development's impact on environmental degradation in BRICS and G7 nations. *Discover Sustainability*(60). <https://doi.org/10.1007/s43621-025-00792-y>
- Hahnel, R. (2016). *Income distribution and environmental sustainability: A Sraffian approach* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315390246>
- Hassan, S. T., Batool, B., Zhu, B., & Khan, I. (2022). Environmental complexity of globalization, education, and income inequalities: New insights of energy poverty. *Journal of Cleaner Production*, 340, 130735.
- Hewett, W. W. (1925). The definition of income. *The American Economic Review*, 15(2), 239–246.
- İsagiller, A. (2013). Income distribution and economic growth. *Sosyal Bilimler Dergisi*(1), 83–94.
- Karataş, M. (2019). Gelir dağılımının teorik yapısı. *Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 8(21), 52–79. <https://doi.org/10.31199/hakisderg.546147>
- Khan, H., Weili, L., Khan, I., & Han, L. (2021). The effect of income inequality and energy consumption on environmental degradation: The role of institutions and financial development in 180 countries of the world. *Environmental Science and Pollution Research*, 29, 20632–20649.
- Koengkan, M., Fuinhas, J. A., Tavares, A. I., & Gonçalves Silva, N. M. (2023). Causes of environmental degradation in the Latin American and Caribbean region.

- In *Obesity epidemic and the environment* (pp. 173–217). <https://doi.org/10.1016/b978-0-323-99339-5.00002-9>
- Levy, F. (2018). Distribution of income. *Econlib Encyclopedia*. <https://www.econlib.org/library/Enc/DistributionofIncome.html>
- Magnani, E. (2000). The environmental Kuznets curve, environmental protection policy and income distribution. *Ecological Economics*, 32(3), 431–443.
- Ozturk, S., Çetin, M., & Demir, H. (2021). Income inequality and CO2 emissions: Nonlinear evidence from Turkey. *Environment, Development and Sustainability*, 1–18. <https://doi.org/10.1007/S10668-021-01922-Y>
- Pata, U. K., Yılcı, V., Hussain, B., & Asif Ali Naqvi, S. (2022). Analyzing the role of income inequality and political stability in environmental degradation: Evidence from South Asia. *Gondwana Research*, 107, 13–29. <https://doi.org/10.1016/j.gr.2022.02.009>
- Pesaran, M. H., Shin, Y., & Smith, R. P. (2001). Bounds testing approaches to the analysis of level relationships. *Journal of Applied Econometrics*, 16(3), 289–326.
- Phillips, P. C. B., & Perron, P. (1988). Testing for a unit root in time series regression. *Biometrika*, 75(2), 335–346. <http://dx.doi.org/10.1093/biomet/75.2.335>
- Rojas-Vallejos, J., & Lastuka, A. (2020). The income inequality and carbon emissions trade-off revisited. *Energy Policy*, 139, 111302.
- Sachs, J. D. (2014). The year of sustainable development. *Project Syndicate*.
- Seyidoğlu, H. (1992). *Ekonomik terimler ansiklopedik sözlük*. Ankara: Güzem Yayınları.
- Shahbaz, M., Loganathan, N., Tiwari, A. K., & Sherafatian-Jahromi, R. (2014). Financial development and income inequality: Is there any financial Kuznets curve in Iran? *Social Indicators Research*, 124(2), 357–382.
- Solt, F. (2020). Measuring income inequality across countries and over time: The Standardized World Income Inequality Database. *Social Science Quarterly*, 101(3), 1183–1199. SWIID Version 9.8, December 2024.
- Toda, H. Y., & Yamamoto, T. (1995). Statistical inference in vector autoregressions with possibly integrated processes. *Journal of Econometrics*, 66, 225–250.
- Ullah, A., & Ali, A. (2024). Investigating corruption, income inequality, and environmental degradation in Pakistan: A time series analysis. *Journal of Energy and Environmental Policy Options*, 7(1), 9–18.
- Ulucak, R., Danish, Zhang, Y., Chen, R., & Qiu, Y. (2023). Income inequality, economic complexity, and renewable energy impacts in controlling consumption-based carbon emissions. *Evaluation Review*, 48(1), 119–142.
- Uzar, U. (2024). The dynamic effect of income distribution, natural resources, and freedom of press on ecological footprint: Theory and empirical evidence for emerging economies. *Resources Policy*, 89, 104682.
- Wan, G., Wang, C., Wang, J., & Zhang, X. (2022). The income inequality-CO2 emissions nexus: Transmission mechanisms. *Ecological Economics*, 195, 107360.
- Wang, J. (2024). Renewable energy, inequality and environmental degradation. *Journal of Environmental Management*, 356, 120563.
- Wang, Q., Yang, T., & Li, R. (2023). Does income inequality reshape the environmental Kuznets curve (EKC) hypothesis? A nonlinear panel data analysis. *Environmental Research*, 216, 114575.
- World Bank. (2025). *World Bank Open Data*. <https://data.worldbank.org/>
- Yang, B., Ali, M., Hashmi, S. H., & Shabir, M. (2020). Income inequality and CO2 emissions in developing countries: The moderating role of financial instability. *Sustainability*, 12(17), 6810.

Extended Summary

Purpose

The aim of this research is to determine the effect of income distribution on environmental degradation in Türkiye for the period 1990-2020.

Literature Review

Environmental degradation and income inequality issues are on the agenda of countries as a global problem. Although the relationship between these two concepts is examined in two ways in the literature, the number of studies examining the effects of income distribution on environmental degradation in Türkiye is limited. This study, which analyses the relationship between environmental degradation and income distribution in Türkiye based on data, constitutes an original value in terms of contributing to the field of environmental economics and the findings obtained in terms of interpreting the relationship between environmental degradation and income distribution in Türkiye.

The data used in this study, which was conducted to determine the effect of income distribution on environmental degradation for the period 1990-2020 in Türkiye, were obtained from the World Bank and SWIID database.

This study, which was conducted to determine the effect of income distribution on environmental degradation for the period 1990-2020 in Türkiye, has partial commonality with the studies in the literature in terms of its findings (Wang, 2024; Wan, vd., 2022; Vallejos and Lastuka, 2020). In addition, it has been observed that there are studies in the literature that contain different results regarding the relationship between income distribution and environmental degradation, unlike the findings of the study (Che, vd., 2023; Ulucak, vd., 2023; Yang, vd., 2020). The difference that arises in this case can be explained by many factors, especially the development level of the selected countries.

Methodology

In the method of this study, which aims to examine the effects of income inequality, economic growth and industrialization on environmental degradation in Türkiye between 1990 and 2020, the stationarity of the variables was first tested. ADF (Augmented Dickey-Fuller) unit root test was used for stationarity test. As a result of the unit root test obtained, cointegration test was performed to reveal short- and long-term relationships between the variables. As a result of all variables being stationary in difference values, ARDL (Autoregressive Distributed Lag Method) bounds test was applied. Toda-Yamamoto causality test was applied to determine the causality relationship between the variables.

Findings

The findings obtained in the study determined that there is a relationship between economic growth, the previous period of economic growth and the previous period of

environmental degradation on environmental degradation in the short term. The effect of growth, energy consumption and industrial activities in Türkiye can be mentioned in the increase of environmental degradation by economic growth. In other words, it can be said that energy consumption and industrial activities cause negative environmental effects. When evaluated from this perspective, Türkiye needs to develop sustainable growth policies that prevent environmental degradation. The analysis conducted in the study shows that the previous period of economic growth reduced environmental degradation. It is thought that the implementation of environmentally friendly practices developed to prevent environmental degradation has a share in the emergence of this result. The long-term results obtained in the study show that environmental degradation decreases as income inequality increases. This result, when evaluated for the Turkish economy, includes some results for groups with different income levels. For example, when evaluated for low-income groups, individuals may experience a decrease in their energy consumption because of increasing inequality in income distribution. For example, results such as a decrease in the number of vehicles used will reduce environmental pollution. When evaluated for high-income groups, these individuals may develop environmentally friendly consumption habits and reduce energy consumption, which may lead to a decrease in environmental degradation. Indeed, the use of electric vehicles and their orientation towards renewable energy sources may cause high-income groups to have higher environmental sensitivities and, in turn, to reduce environmental degradation. Another finding obtained in the study is that there is an increasing effect between economic growth and environmental degradation in the long term. When evaluated for this result, it can be explained by the fact that urbanization and infrastructure investments have increased over the years and the damage to the environment caused by projects developed in this direction has been increasing. However, the use of fossil resources instead of renewable energy sources in energy production also leads to an increase in environmental degradation. As a result, developing and supporting investment projects that prioritize renewable energy sources, giving priority to environmentally friendly technologies in industrial production and developing sustainable growth models can be presented as policy recommendations in preventing environmental degradation in Türkiye.